

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Sneglehuset

2023

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I opliste, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

Hverdags situationer

Børns leg :

Pædagogens rolle i legen

Understøtte leg

Være tilgængelig i legen

Være facilitator i legen

Børnefællesskaber

Børns socio- emotionelle udvikling

Som fundament for ovennævnte ligger vores arbejde med at kigge ind i vores overordnede børnesyn , anerkendelse og underkendelse.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Vi arbejder bla. med evalueringsredskabet Kids.

Kids tilsyn (årligt)

Læringssamtale (årligt)

Pædagogisk weekend

Vi deltager i et forskningsprojekt ved UCN som handler om Æstetik og leg. Og elementer fra dette indgår i vores arbejde både daglig praksis og evaluering af den styrkede læreplan.

Planlægningsdag (årligt 3 timer) – årshjul udarbejdes og aktiviteter planlægges i forhold til de 6 læreplans-temaer.

Vi har 4 årlige evalueringsmøder (3 timer) hvor temaer i den styrkede læreplan tages op og drøftes i forhold til den daglige praksis.

10 årlige personalemøder (3 timer) hvor ICDP er et fast punkt og er et fundament for arbejdet med den styrkede læreplan (video)

Stuemøder (2 time) hver 14 dag hvor Smtte og Kids handleplaner udarbejdes og evalueres.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Vi har 4 årlige møder hvor vi går i dybden med emner fra den styrkede læreplan.

I 2023 var vi til foredrag med Susanne Skaaning mht. børnesyn og leg, samt en pædagogisk dag sammen med Susanne Skaaning, hvor vi dykkede ned i demokrati og deltagelse.

I 2022 havde vi et læreplans møde som omhandlede den socioemotionelle udvikling også i samarbejde med Susanne Skaaning.

Derudover udarbejder vi med KIDS handleplaner samt SMTTE på udvalgte temaer fra den styrkede læreplan/KIDS evaluering.

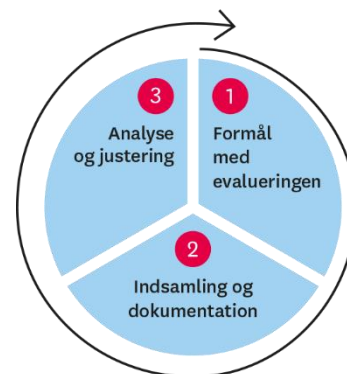
Handleplan på baggrund af kvalitetsundersøgelse og pædagogisk tilsyn med KIDS	
Institution og leder: Sneglehuset Mette Marie Frandsen	Dato/årstal: 2021/22/23
Handlinger på baggrund af indsatsområder anbefalet fra KIDS	
Sammenhæng: <i>Hvad vil vi arbejde med og hvilken sammenhæng udspringer det af?</i>	Demokrati og deltagelse Det udspringer af det der bliver lyst på i kids rapporten, hvor der lyses på – børnenes spor. Børnenes indflydelses muligheder og børneperspektiv Pædagogens rolle i arbejdet med at igangsætte lege og eller aktiviteter som børnene "kalder på".
Mål <i>Hvad vil vi gerne opnå?</i>	At pædagogerne får større blik for, at igangsætte aktiviteter som børnene finder meningsfulde. At pædagogen giver plads til børnenes spor. At planlægge færre faste aktiviteter, for at kunne give plads til mere indflydelse og medinddragelse, på dagens indhold til børnene. Slippe kontrollen. At vi bliver bedre til at spørge børnene om, hvad DE gerne vil.
Tiltag: <i>Hvad vil vi gøre for at opnå målet?</i>	Har booket "Relate" til at støtte os i processen Læreplansevalueringsmøder 4 om året Planlægningsmøde i januar - Læreplansevaluerings møde /KIDS møde hvor vi sætter fokus på Demokrati og medbestemmelse – fokus på anerkendelsen og børnesyn – Pædagogens rolle. Pædagogisk dag november : hjemmevideo opgave Dag 1: demokrati og medbestemmelse Dag 2. Leg og børnefællesskaber At vi får hørt barnets stemme ved: julegaver, maddage, indkøb af legetøj, Indflydelse på dagens indhold. Vi tager denne smtte model frem på stuemøder så det bliver en naturlig del af planlægningen. Vi vil afprøve dokumentations afkrydsning _ hvor mange gange i løbet af en dag er der mindre grupper – Turtagning over 5 i samtaler – Mette og Bente laver skabelon Videooptagelser på personalemøder som har pædagogens rolle i fokus – ICDP samt anerkendelse.
Tegn	

<p>Hvad vil vi se efter for at vurdere om vi er på rette vej og nærmer os målet?</p>	<p>At vi kan se børnenes valg i Sneglehuset jvf. De ting vi nævnte under tiltag At man kan se at børnene bliver medinddraget i valg og børnene giver udtryk for at de føler sig set hørt og forstået.</p>
<p>Evaluering Hvordan, hvornår og hvem følger op på om vi nærmer os/har nået målet?</p>	<p>Mette og Bente vil deltage når det er muligt på stuemøder og stille Kraftfulde spørgsmål med fokus de handlingsafklarende og mulighedsskabende spørgsmål</p>
<p>Evt. andre opmærksomheder på baggrund af tilsynet</p>	

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Vi satte fokus på "leg og børnefællesskaber"/demokrati og deltagelse i evalueringsprocessen (læreplansmøder, personalemøder, stuemøder) Se indsatte handleplan.

M.h.t. det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse bruger vi Kompetencehjulet som data til at understøtte vores tiltag – leg og børnefællesskaber/ demokrati og deltagelse, så vi både har fokus på det enkelte barn samt gruppen af børn.

Handleplan på baggrund af kvalitetsundersøgelse og pædagogisk tilsyn med KIDS	
Institution og leder: Sneglehuset Mette Marie Frandsen	Dato/årstal: 3.nov 2022
Handlinger på baggrund af indsatsområder anbefalet fra KIDS	
Sammenhæng: <i>Hvad vil vi arbejde med og hvilken sammenhæng udspringer det af?</i>	Vi har valgt dette, da der i tilsyn 2022 står ” Relationer: støtte til børnenes indbyrdes relationer og venskaber ved at invitere børn ind i hinandens lege og aktiviteter, sætte ord på børnenes initiativer og støtte inddragelsen i fællesskabet” Leg og Aktivitet : Giv gerne opmærksomhed til at skabe alderssvarende aktiviteter der giver mulighed for at inddrage børnenes perspektiv og forfølge initiativer.
Mål <i>Hvad vil vi gerne opnå?</i>	De voksne ”PÅ GULV ”– -At Sneglehusets personale får større blik for, at igangsætte aktiviteter som børnene finder meningsfulde. Mere plads til at følge børnenes spor. At planlægge færre faste aktiviteter, for at kunne give plads til mere indflydelse og medinddragelse, på dagens indhold til børnene. -Slippe kontrollen. -At gå ind i legen -At støtte de børn der står ”på kanten” af fællesskaber ind i legen med andre børn. -At vi bliver bedre til at spørge børnene om, hvad DE gerne vil.
Tiltag: <i>Hvad vil vi gøre for at opnå målet?</i>	Læreplansmøder hvor vi sætter fokus på Leg og aktiviteter, ”PÅ GULV” Oplæg af Susanne Skaaning mht. børnesyn. Vi tager denne smtte model frem på stuemøder så det bliver en naturlig del af planlægningen. Laver en smtte model på stuen vedr. ”på gulv” Vi vil afprøve ”Dcum’s børnetermometer” Dagtilbudstermometeret er et let og overskueligt pædagogisk værktøj, som via et talende spørgeskema målrettet 4-6 årige giver danske dagtilbud og forvaltninger mulighed for at undersøge og blive klogere på børnemiljøet ud fra et børneperspektiv.
Tegn <i>Hvad vil vi se efter for at vurdere om vi er på rette vej og nærmer os målet?</i>	At vi kan se voksne ”på gulv” i Sneglehuset jvf. De ting vi nævnte under tiltag

	At man kan se at børnene bliver medinddraget i valg og børnene giver udtryk for at de føler sig set hørt og forstået
Evaluering <i>Hvordan, hvornår og hvem følger op på om vi nærmer os/har nået målet?</i>	”Børnetermometret” Dcum – vi vælger at lave en måling i efteråret 2023 for at følge udviklingen i vores arbejde med leg og aktiviteter. På stuemøder, læreplansmøder. Se KIDS tilsynsrapport efterår 2023 Mette og Bente følger op og leder processen.
Evt. andre opmærksomheder på baggrund af tilsynet	

Fokus på ovenstående gjorde, at vi fik øje på, bl.a. definitionen på ”udsatte børn”. Vi ”opdagede”, at det at være udsat handlede om mange flere ting end ”blot” social udsathed – det kan i høj grad også være udsathed i forhold til legekompeter, at være på kanten af legefællesskabet. Vi har derfor valgt, at arbejde målrettet med at kigge på børns leg og børnenes legefællesskaber. Vi vil ikke kun være observatører, men også være aktive og deltagende i arbejdet med at støtte udviklingen i de gode legefællesskaber, samt at være tilgængelige og støttende for de børn som står på kanten af legefællesskabet, og har brug for guidance. Derfor er vores mål for det videre arbejde med den styrkede læreplan, og vi har udarbejdet en SMTTE som dokumenterer vores tiltag og er grundlag for at holde retningen samt at kunne evaluere og udvikle.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vi dokumenterer med: Praksisfortællinger, fotos, observationer, video, relationsskema, tegninger.

Derudover har vi i Kulturuge 10, arbejdet med børnefællesskaber under temaet ”Vi åbner døre til venskaber og fællesskaber – nu med sang”, hvor vi havde inddraget en sang/musikpædagog gennem ”Børns møde med kunsten”. Dette blev dokumenteret med billeder.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøes betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringsskirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vi blev meget nysgerrige omkring vigtigheden af voksnes deltagelse i børnenes legefællesskaber, samt at anerkende barnets stemme.

Det har gjort, at vi har udarbejdet ny handleplan og SMTTE for arbejdet med dette. (Se foregående afsnit).

Vi fandt ud af, at devicen om "at gå foran, ved siden af og bagved" er af aller største vigtighed for at udvikle det pædagogiske lærings/legemiljø. Især det, at skynde sig langsomt og helt bogstaveligt være "På gulv" og BLIVE der. Det kræver, at man tør se ind i praksis – være bevidst om at være nærværende og helt tilstede, være autentiske og troværdige i legen, turde afvise forstyrrelser – altså det nye børnesyn. Samtidig skal organiseringen og strukturen være helt på plads så alle kender dagens rolle.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringsskirklen.

Se ovenstående.

Derudover, har vi udviklet og strammet op, i forhold til indhold og skriftlighed på bl.a. stuemøder.

Det, at vi har kigget vores børnesyn efter i sømmene, talt om anerkendelse/underkendelse, det inderste af læreplans"blomsten", har gjort at vi har sat vores praksis under lup, og vi tør at ændre på "plejer", og vi tør være nysgerrige på hinandens praksis.

De nye tiltag vil løbende blive skrevet ind i vores skriftlige læreplan, og den gennemgås på pædagogisk dag i september 2023

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Forældrebestyrelsen i Sneglehuset er aktive deltagere i alle processer i udarbejdelse af den styrkede læreplan, både udarbejdelse og evaluering, og er inviterede til at deltage i dele af vores pædagogiske dag.

Vi har et rigtig godt og åbent samarbejde, også omkring udarbejdelsen af den styrkede læreplan, hvor der bliver lyttet og givet godt og konstruktive input, til vores arbejde med ovenstående samt til vores daglige praksis.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Vi vil fortsætte og dykke mere ned i arbejdet med ”børns legefællesskaber”, vores deltagelse i børnenes leg/”på gulv”.

Et stort fokus skal i næste evaluerings periode være på ”demokrati og deltagelse”.

Derudover vil vi også have fokus på børn i udsatte positioner, samt have fokus på læring i ”rutinesituationer”.

Vi vil have større fokus på evaluering (bruge sløjfemodellen hvor vi kigger på praksis, diskuterer og justerer, handler og laver ny praksis). Indsamle empiri og afprøve inden der laves ny evaluering.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der

er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi fastholder vores personalemøde og stuemøde struktur, samt hyppigheden af disse.

Vi fastholder vores 4 årlige læreplans evalueringsmøder, med forskellige temaer relaterende til den styrkede læreplan og evt. med input udefra.

Som vi beskrev ovenfor, ønsker vi i højere grad at implementere sløjfemodellen i arbejdet med evalueringen og af, og refleksionen over vores praksis.

Vi forsøger, at indføre 1 time pr. 14.dag, pr. medarbejder til bl.a., at kunne dykke ned i spændende litteratur, artikler, der understøtter vores arbejde med praksis, og er med til at højne vores faglighed.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

I forhold til børn leg og børne/legefællesskaber og pædagogens rolle heri, vil vi på pædagogisk dag september 2023, på baggrund af denne evaluering samt, vores igangværende arbejde med emnet, vurdere om der er brug for ændringer og/eller tilføjelser under de forskellige temaer for at synliggøre vores tiltag.

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET**

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC